

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
„Проф. д-р Параскев Стоянов“
Ул. „Марин Дринов“ 55, Варна 9002, България
Тел.: 052/ 65 00 57, Факс: 052/ 65 00 19
e-mail: uni@mu-varna.bg, www.mu-varna.bg

MEDICAL UNIVERSITY - VARNA
"Prof. Dr. Paraskev Stoyanov"
55, Marin Drinov Str., 9002 Varna, Bulgaria
Tel.: +359 52/ 65 00 57, Fax: + 359 52/ 65 00 19
e-mail: uni@mu-varna.bg, www.mu-varna.bg

ФАКУЛТЕТ ПО МЕДИЦИНА

Утвърждавам:
Декан:

(Проф. д-р Йото Трифонов Йотов, д.м.)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по

по свободно избираема дисциплина

„Морски инциденти“

включена в учебния план на специалност **“МЕДИЦИНА” БЕО**

за студенти от **2, 3, 4 и 5-ти курс**,

придобиващи образователно-квалификационна степен **“магистър”**

с професионална квалификация **“лекар”**

Специалност	МЕДИЦИНА
Образователно – квалификационна степен	магистър
Организационна форма на обучение	редовна
Аудиторна заетост (Л/СУ)	30 (0/30)
Извънаудиторна заетост	30
Кредити (ECTS)	2
Вид на дисциплината	избираема
Семестър, в който се провежда обучението	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Семестър, в който се провежда изпита	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Изготвили програмата	Доц. Николина Радева, доктор Кап. Тодор Йотов

Варна, 2025 г.

АНОТАЦИЯ

Цел на учебната дисциплина	Проблематиката по опазването на човешкото здраве и живот на море е основна цел на дисциплината „Морски инциденти“. Осигуряване безопасността на екипажите и екологичното равновесие на световния океан са приоритетни задачи на международни правни актове и конвенции, подкрепени от съвместното сътрудничество на редица интернационални организации, национални морски администрации и МУ-Варна. Нормативният инструментариум се усъвършенства ежегодно, което спомага разработването на ефективни правила, свързани с безопасността на корабоплаването и превенцията на морските инциденти. Дисциплината „Морски инциденти“ разглежда важна и актуална проблематика, с която студентите от специалност „Медицина“ имат възможност да се запознаят. Поставен е основен акцент върху нарастващата необходимост от извеждането на здравните услуги на море на един качествено нов етап, с цел постигане на устойчивост в морското здравеопазване. Темата за телемедицината е изключително съвременна и отговаря на навлизащите в корабоплаването световни тенденции. Разглежданите въпроси се отнасят до интеграцията между медицинските диагностични апарати и различните информационни системи, дистанционното управление на медицински роботи при извършването на определени манипулации при спешни медицински състояния на море и др. СИД „Морски инциденти“ изследва, анализира и обобщава някои от основните елементи на морския риск. В темите се изясняват неговите източници, както и възможностите за устойчивото му управление. Чрез този подход се получава пълна яснота и цялостно разбиране характеристиките на морските инциденти. Разкриват се възможностите за постигане на морската сигурност и превенция на здравните рискове на море
-----------------------------------	--

Резултати за студентите в края на курса на обучение:

Компетенции

След обучението в СИД „Морски инциденти“ студентите придобиват специфични компетенции, които да ги подготвят да реагират бързо на спешни ситуации на море. Опазването на човешкия живот на море изисква специализирани знания и умения, тъй като условията там са различни от тези на сушата. Основните аспекти, които се покриват са в областта на телемедицинските консултантски услуги, медицинската евакуация от море, лечение в отдалечени клиники, репатриране след проведено лечение и др.

След обучението студентите придобиват ключови компетенции в области като: оказване на първа помощ при инциденти на море, управление на медицински състояния в морски условия, работа със специализирано оборудване, комуникация и координация, управление на спешни медицински ситуации, етични и правни аспекти, психологическа подкрепа и управление на стреса, работа в условия на ограничени ресурси и др.

Група Компетенции	1. Грижа за пациентите , която е състрадателна, подходяща и ефективна за лечение на здравословни проблеми и за промоция на здравето.
Знания	▪ Специализирана морска медицина: Как морската среда влияе върху здравето (например: морска болест, хипотермия, дехидратация, травми) и оказване на първа помощ;

	▪ Управление на хронични заболявания: Как да се грижим за пациенти със сърдечни заболявания, диабет, астма и други хронични състояния в условия на море и оказване на първа помощ; ▪ Медикаменти и лекарства: Познания за основните лекарства, тяхното съхранение и приложение в условия на влажност и различни температури; ▪ Медицинско оборудване на борда: Корабна аптечка - какво трябва да съдържа и как се използва, Диагностично оборудване - работа с мобилни устройства за измерване на жизнени показатели; ▪ Юридически и етични аспекти: Познания за правата на пациентите и медицинските задължения в международни води. Запознаване с правилата на Международната морска организация (ИМО) и Морската здравна конвенция (МНС).
Умения	▪ Използване на спасителни средства: Работа със спасителни жилетки, спасителни лодки, сигнални устройства и др.; ▪ Евакуация в морски условия: Организиране на безопасна евакуация на пострадал при спешен случай; ▪ Психологическа подкрепа: Умения за успокояване и подкрепа на пациенти, които изпитват страх или паника по време на престоя си на море. ▪ Работа в екип: Способност за координация с екипажа на кораба, медицински лица и спасителни служби. ▪ Комуникация и координация: Контакт с бреговите служби или медицински консултанти. Изготвяне на доклади за състоянието на пациента.
Група Компетенции	2. Практическо обучение и самоусъвършенстване, което включва изследване и оценка на собствените им грижи за пациентите, оценка и асимиляция на научни доказателства, и подобрения в грижите за пациентите.
Знания	▪ Управление на спешни случаи. ▪ Евакуация на пострадал от море. ▪ Използване на спасителни средства.
Умения	▪ Работа със средства за евакуация при посещение на плавателен съд.
Група Компетенции	3. Междучелностни и комуникационни умения, които осигуряват ефективен обмен на информация и работа в екип с пациенти, техните семейства и други здравни специалисти.
Знания	▪ Работа в екип (студентите разработват по две курсови задачи в група от двама/трима): Динамика на групата - разбиране на ролите в екипа и насърчаване на ефективно сътрудничество. Ръководство и подкрепа - поемане на ръководна роля при нужда, но също така предоставяне на подкрепа на останалите членове на екипа. ▪ Межкултурна комуникация: Разбиране на културните различия - познаване на различията в културните нагласи.
Умения	▪ Показване на загриженост: Умение за създаване на доверие и спокойствие у пострадалия в кризисни ситуации. ▪ Конфиденциалност: Осигуряване на защита на личната информация на пострадалия.
Група Компетенции	4. Професионализъм, проявен чрез ангажимент за изпълнение на професионални отговорности, придържане към етичните принципи и чувствителност към разнообразни групи пациенти.
Знания	▪ Познаване на международния етичен кодекс за работа на море.

Умения	▪ Решаване на етични дилеми: Умение за вземане на информирани решения при конфликт между медицинските нужди и желанията на пациента.

Ключови компетентности за учене през целия живот¹, които дисциплината развива:

Езикова грамотност способността за разпознаване, разбиране, изразяване, създаване и тълкуване на понятия, чувства, факти и мнения както в устен, така и в писмен вид, при използване на нагледни, звукови материали, аудиоматериали и материали в цифров формат в различни дисциплини и ситуации. Тя предполага способност за общуване и успешно разбиране с останалите хора по подходящ и съзидателен начин.	X
Многоезикова компетентност определя способността за ефективно ползване на различни езици по подходящ начин за комуникация. Тя като цяло обхваща същите основни умения като тези на езиковата грамотност: основава се на способността за разбиране, изразяване и тълкуване на понятия, мисли, чувства, факти и мнения както в устен, така и в писмен вид (слушане, говорене, четене и писане), в подходящ кръг обществени и културни контексти в съответствие със собствените желания или нужди.	X
Математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството А. Математическата компетентност е способността за развиване и прилагане на математическо мислене и поглед с цел решаване на различни проблеми в ситуации от ежедневието. Като се стъпва на добра математическа грамотност, се набляга на разсъждението и дейността, както и на знанията. Математическата компетентност включва в различна степен способността и желанието за използване на математически начини на мислене и представяне (формули, модели, концепции, графики и диаграми). Б. Компетентността в областта на точните науки се отнася до способността и желанието да се обясни природният свят посредством натрупаните знания и използваните методики, включително наблюдение и експериментиране, с цел задаване на въпроси и формулиране на заключения, основани на факти. Компетентностите в областта на технологиите и инженерството са прилагането на тези знания и методики в отговор на предполагаеми човешки желания или нужди. Компетентността в областта на точните науки, технологиите и инженерството включва разбиране на промените, причинени от човешката дейност, и отговорността на отделния гражданин.	
Цифрова компетентност уверено, критично и отговорно ползване и ангажираност с цифровите технологии за учене, на работното място и за участие в обществото. Тя включва информационна грамотност и грамотност по отношение на данните, общуване и сътрудничество, медийна грамотност, създаване на цифрово съдържание (включително програмиране), безопасност (включително благосъстояние в цифрова среда и компетентности във връзка с киберсигурността), свързани с интелектуалната собственост въпроси, решаване на проблеми и критично мислене.	
Личностна компетентност, социална компетентност и компетентност за придобиване на умения за учене способността човек да разсъждава за себе си, да управлява ефективно времето и информацията, да работи конструктивно с други хора, да запазва своята устойчивост и да управлява собственото си учене и кариера. Това включва способност за справяне с несигурността и сложността, за придобиване на умения за учене, за подпомагане на собственото физическо и емоционално благосъстояние, за поддържане на физическото и психичното здраве, за воденето на здравословно осъзнат и ориентиран към бъдещето начин на живот, за съпричастност и за управление на конфликти в един приобщаващ и подкрепящ контекст.	X
Гражданска компетентност способността за действие като отговорни граждани и за пълноценно участие в гражданския и социалния живот въз основа на разбиране на социалните, икономическите, правните и политическите понятия и структури, както и световните събития и устойчивост.	X
Предприемаческа компетентност способността за действие в съответствие с благоприятни възможности и идеи и за тяхното трансформиране в ценности за другите хора. Тя се основава на творчество, критично мислене, способност за решаване на проблеми, инициативност, постоянство и умение за работа в сътрудничество с цел планиране и управление на проекти, които имат културна, социална или финансова стойност.	X

¹ дефинирани през 2018 г. от Съвета на Европейския съюз ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN))

Компетентност за културна осведоменост и изява

разбиране и уважение към начина, по който идеи и значение се изразяват творчески и се предават в различните култури и посредством редица изкуства и други форми на културата. Тя включва ангажираност за разбиране, развиване и изразяване на собствените идеи и чувство за собственото място или роля в обществото по разнообразни начини и в най-различен контекст.

Методи на обучение

- семинарни упражнения
- практически упражнения, решаване на практически и творчески задачи, казуси, консултации, дискусии, работа с научна литература, нормативни документи, бази данни, анализи, презентации и др.

Връзка с други дисциплини от учебния план на специалността

- **Надгражда придобити знания по/Зависи от:**
 - Медицина на бедствените ситуации
- **Задължителна за изучаване на:**
 -
- **Други свързани дисциплини:**
 - Морска медицина